

**Konkurs Geograficzny
dla gimnazjalistów województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019**

Etap szkolny

Drogi Uczniu!

Prosimy, abyś przed przystąpieniem do rozwiązywania zadań zapoznał się z poniższymi informacjami i wskazówkami.

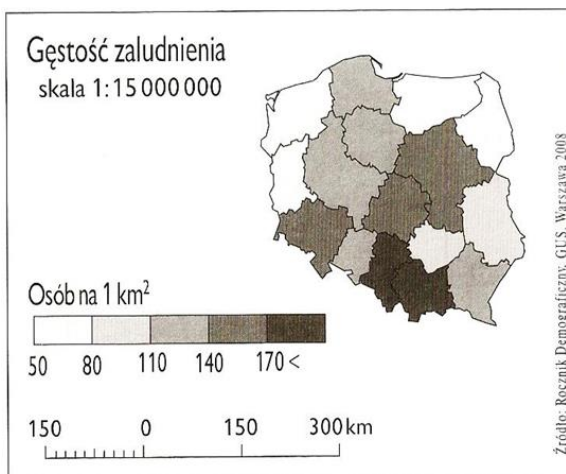
1. Przed Tobą **20 zadań** do rozwiązania – liczba punktów możliwych do uzyskania podana jest w nawiasie, przy numerze zadania.
2. Liczba punktów do zdobycia za cały test – **30**.
3. Część z nich to zadania zamknięte zawierające cztery odpowiedzi, z których tylko jedna jest poprawna. Znajdź ją i zaznacz.
4. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, żadna nie zostanie uznana.
5. W przypadku pozostałych zadań działaj zgodnie z poleceniami. Czytaj je bardzo uważnie.
6. Zapisuj wszystkie istotne etapy rozwiązania każdego zadania wymagającego obliczeń.
7. Pisz tylko długopisem lub piórem, nie używaj ołówka, gumki ani korektora.
8. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora.
9. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.
10. Czas rozwiązywania zadań: **60 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

Za pomocą, której metody przedstawiono gęstość zaludnienia w Polsce?

- A. Metodą zasięgów.
- B. Metodą kartogramu.
- C. Metodą kartodiagramu.
- D. Metodą izolinii.



Zadanie 2. (0-2 pkt.)

Przy dobrej widoczności ze szczytu Kasprowego Wierchu w Tatrach widoczna jest Babia Góra, najwyższy szczyt Beskidów Zachodnich. Odległość w terenie między tymi szczytami wynosi 50 km. Odległość między Kasprowym Wierchem i Babią Górą zmierzona na mapie wynosi 25 cm. Oblicz skalę mapy, na której dokonano takiego pomiaru.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Następstwem ruchu obiegowego Ziemi **nie jest**:

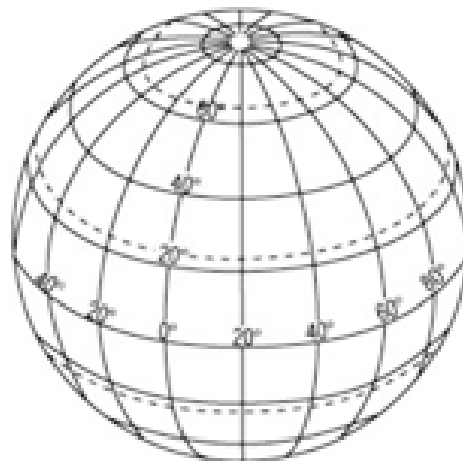
- A. zmiana długości dnia i nocy.
- B. pozorna wędrówka Słońca nad widnokresem.
- C. zmiana miejsca wschodu i zachodu Słońca na widnokreśgu.
- D. występowanie dni i nocy polarnych.

Zadanie 4. (0-2 pkt.)

Wyobraź sobie, że wyruszasz z punktu położonego na Zwrotniku Raka o długości geograficznej 40°E do punktu o współrzędnych 40°N , 20°E . Następnie przemieszczasz się do punktu o współrzędnych 40°N , 30°W , a stamtąd o 50° szerokości geograficznej w kierunku północnym.

- A. Nanieś tę trasę na załączonym rysunku.
- B. Nazwij miejsce, w którym trasa się kończy i określ jego szerokość geograficzną.

.....
.....



Zadanie 5. (0-2 pkt.)

Za północny skraj Oceanu Spokojnego należy przyjąć Cieśninę Beringa (66°N , 169°W). Na wschodzie Ocean Spokojny łączy się z Oceanem Atlantyckim przez Cieśninę Drake'a (60°S , 67°W). Południowy kraniec Pacyfiku znajduje się na lodowcu szelfowym Rossa (88°S , 160°W). Zachodni skraj Oceanu Spokojnego znajduje się w Zatoce Tajlandzkiej (10°N , 99°E). Oblicz rozciągłość południkową Oceanu Spokojnego w stopniach i kilometrach.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Ilustracja przedstawia formę erozyjnej działalności wiatru. Rozpoznaj tę formę, wskaż prawidłową odpowiedź, która określa jej nazwę i proces, który doprowadził do jej powstania.

- A. Graniak – korazja.
- B. Bruk deflacyjny – deflacja.
- C. Wielograniak – korazja.
- D. Grzyb skalny – korazja.



Na podstawie: www.gallery.photo.net

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Ważna dla życia na Ziemi warstwa. Występuje tu stopniowy wzrost temperatury wraz z wysokością. Rośnie ona od -60°C przy dolnej granicy do około 0°C przy jej górnej granicy.

Wzrost temperatury powietrza spowodowany jest pochłanianiem promieniowania ultrafioletowego przez występujący w tej warstwie ozon (O_3). Promieniowanie to jest szkodliwe dla organizmów żywych, ponieważ może doprowadzić do uszkodzenia komórek.

Powyższy opis dotyczy jednej z warstw atmosfery. Jest nią:

- A. termosfera.
- B. mezosfera.
- C. stratosfera.
- D. troposfera.

Zadanie 8. (0-2 pkt.)

24 sierpnia, w Zakopanem (800m n.p.m.) odnotowano temperaturę powietrza 8°C . Jakiej temperatury powietrza należy się spodziewać w tym dniu na Świnicy (2300m n.p.m.)?

.....

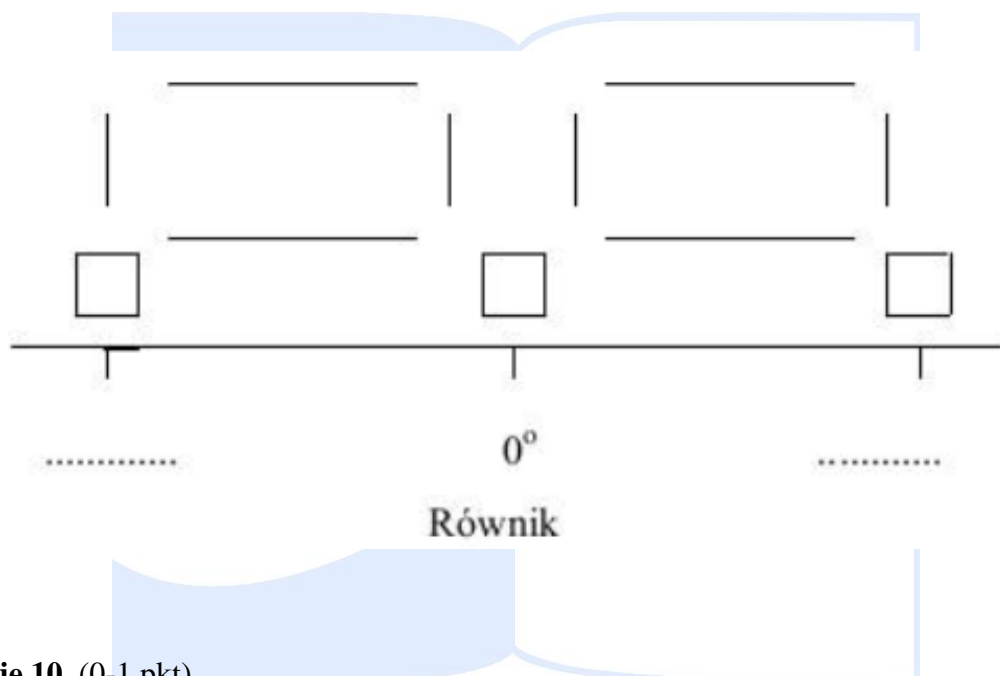
.....

.....

Zadanie 9. (0-2 pkt.)

Uzupełnij schemat tak, aby przedstawiał prawidłową cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej:

- wpisz w miejsca kropek odpowiednie wartości szerokości geograficznych.
- w odpowiednich kwadratach wpisz litery oznaczające obszar wysokiego (W) i niskiego (N) ciśnienia atmosferycznego oraz dorysuj na schemacie strzałki określające kierunki przemieszczania się mas powietrza.
- podaj nazwę wiatru wiejącego w takiej cyrkulacji w dolnej warstwie troposfery
.....
- podkreśl trzy cechy, które dotyczą wyżej wymienionego wiatru:
wilgotny, suchy, ciepły, chłodny, okresowy, stały.



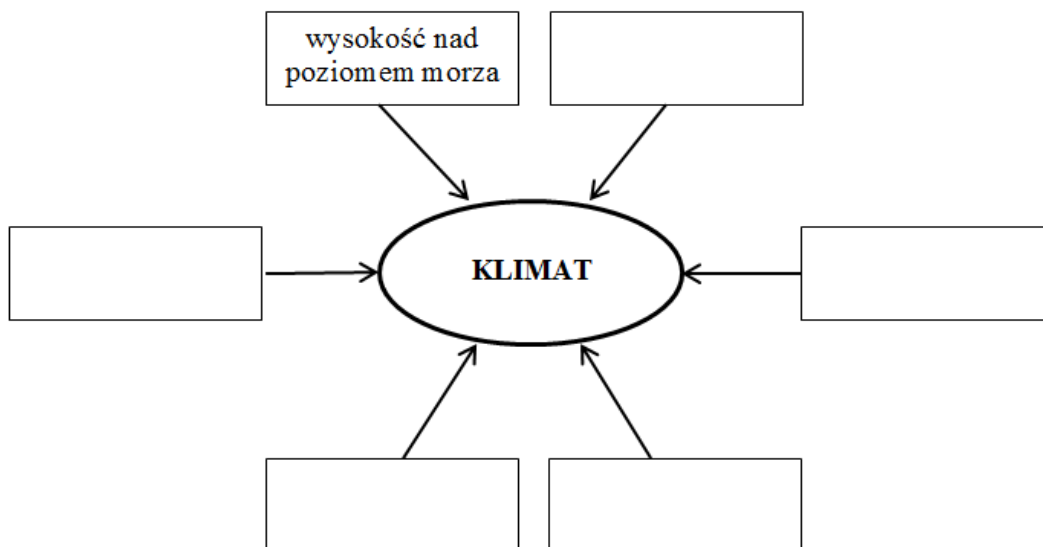
Zadanie 10. (0-1 pkt)

Granica wiecznego śniegu w górach osiąga najwyższą wysokość na Ziemi:

- w strefie równikowej.
- w strefie zwrotnikowej
- w strefie szerokości umiarkowanej.
- w strefie klimatów okołobiegunowych.

Zadanie 11. (0-2 pkt.)

Uzupełnij schemat wpisując w odpowiednie miejsca czynniki klimatotwórcze.



Zadanie 12. (0-1 pkt)

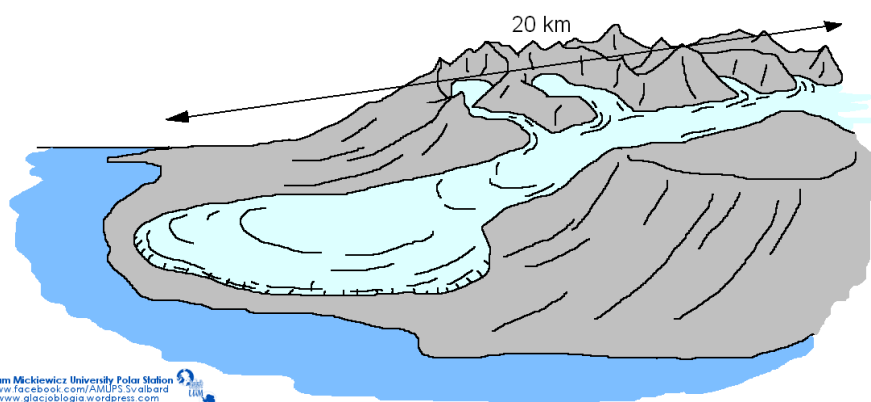
Największe przyływy na wybrzeżach oceanów i mórz otwartych obserwuje się zawsze:

- A. podczas przesilenia letniego.
- B. podczas nowiu i pełni Księżyca.
- C. podczas pierwszej i ostatniej kwadry Księżyca.
- D. podczas zrównania dnia z nocą.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

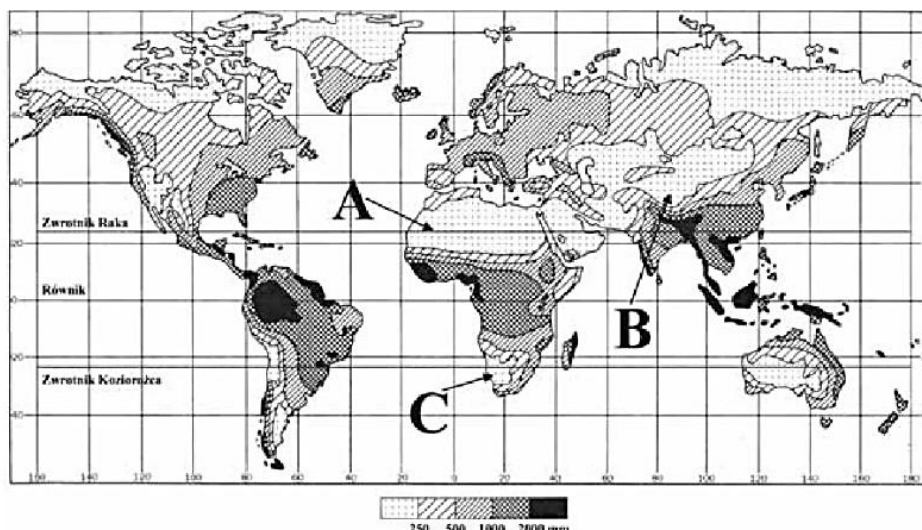
Lodowiec przedstawiony na rysunku należy do lodowców:

- A. alpejskich.
- B. himalajskich.
- C. piedmontowych.
- D. norweskich.



Zadanie 14. (0-2 pkt.)

Mapa ilustruje rozkład rocznych sum opadów atmosferycznych na Ziemi.



Przyporządkuj każdemu z obszarów oznaczonych na mapie literami A, B, C po jednym czynniku (wpisując odpowiadającą mu małą literę), mającym największy wpływ na wielkość rocznej sumy opadów.

Czynniki:

- oddziaływanie zimnego prądu morskiego.
- oddziaływanie ciepłego prądu morskiego.
- położenie w cieniu opadowym wysokich gór.
- oddziaływanie stałych wyżów barycznych.

A.

B.

C.

Zadanie 15. (0-2 pkt.)

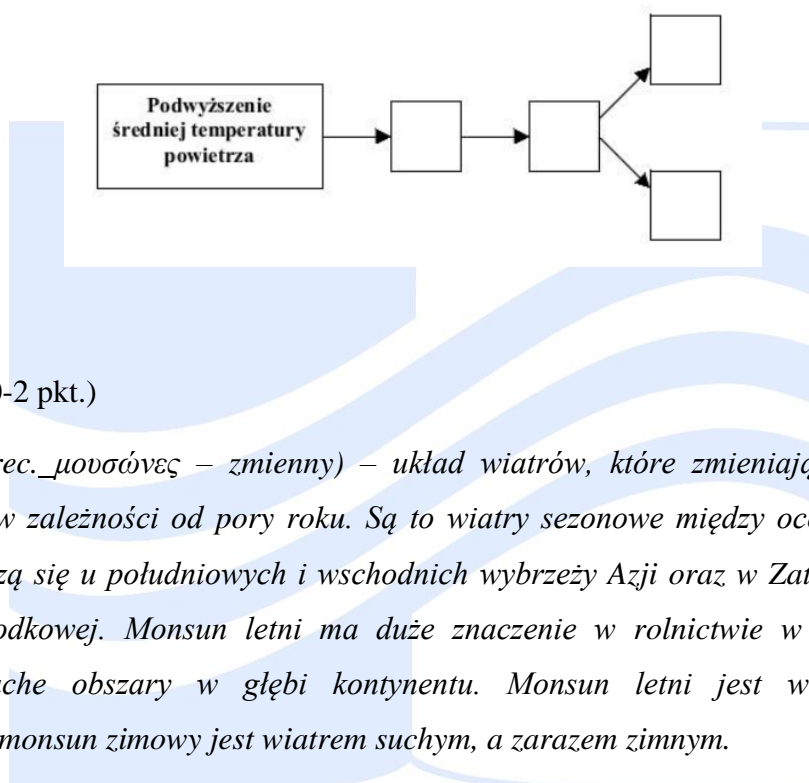
Do podanych zdań dopisz literę P - jeśli zdanie jest prawdziwe, lub literę F - jeśli zdanie jest fałszywe.

- Mekka to miejsce pielgrzymek ludności wyznającej islam.
- Wielki Kanion rzeki Kolorado znajduje się w Wielkiej Brytanii.
- Kreml i Plac Czerwony to główne atrakcje Pekinu.
- Ruiny Machu Picchu to pozostałość kultury Inków.

Zadanie 16. (0-1 pkt)

W wyniku wzmożenia naturalnego efektu cieplarnianego następuje podwyższenie średniej temperatury powietrza w dolnych warstwach atmosfery. Uzupełnij (korzystając z literowych symboli) ciąg przyczynowo skutkowy przedstawiający dalsze możliwe konsekwencje, podwyższenia średniej temperatury powietrza.

- A. Zalewanie fragmentów obszarów lądowych wodami morskimi.
- B. Wzrost poziomu wód w oceanach.
- C. Wzrost zagrożenia powodziowego wywołanego cofaniem się wody w rzekach.
- D. Topnienie lodowców.



Zadanie 17. (0-2 pkt.)

Monsun (z grec. *μουσώνες* – zmienny) – układ wiatrów, które zmieniają swój kierunek na przeciwny w zależności od pory roku. Są to wiatry sezonowe między oceanem a lądem. Monsuny tworzą się u południowych i wschodnich wybrzeży Azji oraz w Zatoce Gwinejskiej i Ameryce Środkowej. Monsun letni ma duże znaczenie w rolnictwie w Azji - pomaga nawadniać suche obszary w głębi kontynentu. Monsun letni jest wiatrem ciepłym i wilgotnym, a monsun zimowy jest wiatrem suchym, a zarazem zimnym.

Wymień dwie konsekwencje dla ludności Indii, które wynikają z opóźnienia nadejścia monsunu letniego.

1.
2.

Zadanie 18. (0-1 pkt)

Wskaż poprawne uzupełnienie zdania. *Osoby bezrobotne zalicza się w polskiej statystyce do grupy:*

- A. aktywnych zawodowo.
- B. osób pracujących.
- C. osób w wieku przedprodukcyjnym.
- D. osób w wieku poprodukcyjnym.

Zadanie 19. (0-2 pkt.)

Dla podanych krajów skandynawskich przypisz jedną charakterystyczną cechę środowiska naturalnego.

Cechy środowiska: *gorące wody głębinowe, wybrzeże dalmatyńskie, złoża rud żelaza, liczne jeziora, wybrzeże fiordowe.*

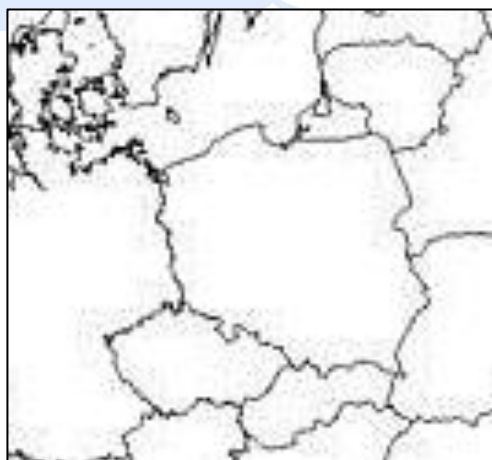
- A. Finlandia
- B. Islandia
- C. Szwecja
- D. Norwegia

Zadanie 20. (0-1 pkt)

Eksklawa – część terytorium państwa lub innej jednostki administracyjnej, położona w oddzieleniu od głównego jego obszaru, lecz na tym samym obszarze lądowym (przeważnie kontynent). (<https://pl.wikipedia.org/wiki/Eksklawa>)

Który z krajów sąsiadujących z Polską posiada eksklawę?

- A. Niemcy.
- B. Czechy.
- C. Litwa.
- D. Rosja.



BRUDNOPIS

